

DECIZIE

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte
Judecători

Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Cătălin Scutelnic, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

Kolokolenco Natalia XXXXX, născută la XXXXX, originară și domiciliată în s. XXXXXX, r-nul XXXXXX, reg. XXXXX, XXXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.05.2018– 21.06.2018;

Instanța de apel: 17.07.2018–04.10.2018;

Instanța de recurs: 20.03.2019 – 12.06.2019;

Asupra admisibilității recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 21 iunie 2018 procesul penal în privința lui Kolokolenco Natalia pe art.362 alin.(1) Cod penal a fost încetat.

Kolokolenco Natalia a fost eliberată de răspundere penală cu atragerea la răspundere contravențională, fiindu-i stabilită pedeapsa – amendă 20 unități convenționale, echivalentul a 1 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că N. Kolokolenco împreună și prin înțelegere prealabilă cu un cetățean al Republicii Moldova în privința căruia cauza penală a fost disjungată într-o procedură separată, ambii aflându-se în lipsa actelor, ce ar permite trecerea conform cadrului legal a frontierei de stat, la data de 30.12.2017, aproximativ la orele 18:30, prin câmp au ocolit punctele de trecere a frontierei de stat, eludând controlul de frontieră, în preajma semnelui de frontieră cu nr. 0645/13 a trecut ilegal linia naturală a frontierei de stat, care delimitează teritoriul R.Ucraina de teritoriul Republicii Moldova, pe direcția s. Faraonovca r-nul Sarata, reg. Odessa - s. Volintiri r-nul Ștefan Vodă (MD). Ulterior, N. Kolokolenco a fost reținută la ora 19.35, de către colaboratorii Sectorului Poliției de Frontieră „Volintiri”, la o distanță de aproximativ 3 000 m de la frontiera de stat.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care N. Kolokolenco să fie condamnată conform învinuirii formulate prin rechizitoriu cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă - 500 unități convenționale, invocând următoarele:

- instanța incorect și nejustificat a aplicat prevederile art.55 din Codul penal, dat fiind faptul că judecarea cauzei a avut loc în lipsa inculpatei, conform prevederilor art.321 alin.(2) pct.3) Cod de procedură penală;

- din prevederile art.55 Cod penal rezultă că, în lipsa inculpatei, instanța nu poate aprecia dacă aceasta și-a recunoscut sau nu vina;

- este pripită concluzia instanței referitor la faptul că corectarea inculpatei poate avea loc fără ca aceasta să fie supusă răspunderii penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 04 octombrie 2018 apelul declarat a fost admis din alte motive, casată sentința, inclusiv din oficiu în temeiul art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- N. Kolokolenco a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.362 alin.(1) Cod penal;

- N. Kolokolenco a fost liberată de răspundere penală în temeiul art.55 Cod penal, cu atragerea la răspundere contravențională și stabilirea pedepsei sub formă de amendă 50 unități convenționale, echivalentul a 1 000 lei.

5. În motivarea soluției adoptate Colegiul a reținut că sunt neîntemeiate alegațiile apelantului în partea excluderii din sentință a liberării de răspundere penală cu atragerea la răspundere contravențională, deoarece corijarea inculpatei este posibilă și prin liberarea acesteia de răspundere penală în baza art.55 Cod penal cu aplicarea unei amenzi contravenționale și nu anume cu aplicarea unei amenzi penale, după cum solicită procurorul, concluzia instanței de fond fiind corectă, motivată și întemeiată, or, inculpata pentru prima dată este atrasă la răspundere penală, de la urmărirea penală a recunoscut integral vina, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii.

În continuare instanța de apel verificând temeinicia individualizării pedepsei contravenționale stabilite de prima instanță, a conchis că, în speță s-a acordat deplină eficiență prevederilor art.6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, s-a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Prin urmare Colegiul a menționat că, având în vedere particularitățile cauzei pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 50 unități convenționale va fi una echitabilă și va asigura atingerea scopului pedepsei, de reeducare și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatei, cât și a altor persoane.

Totodată Colegiul penal a relevat că sentința instanței de fond urmează a fi casată parțial în temeiul art.409 alin.(2) Cod de procedură penală deoarece, deși prima instanță în partea descriptivă a sentinței a constatat în mod corect vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.362 alin.(1) Cod penal, încetarea procesului pe cauza dată, cu eliberare de răspundere penală în conformitate cu art.55 Cod penal și tragerea la răspundere contravențională a inculpatei - în dispozitivul sentinței, instanța a omis să constate vinovăția lui N. Kolokolenco și a încetării procesului penal în baza art.55 Cod Penal.

6. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către acuzatorul de

stat, care invocând temeiul de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, argumentând următoarele:

- instanțele de fond greșit au individualizat pedeapsa și eronat au aplicat în privința inculpatei prevederile art.55 Cod penal;

- instanța neîntemeiat a conchis că inculpata a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, deoarece cauza a fost examinată în lipsa lui N. Kolokolenco și fără audierea acesteia;

- lipsa inculpatei de la examinarea cauzei poate fi apreciată ca o lipsă de respect față de instanță;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în apel și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal constată inadmisibilitatea acestuia, fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul invocă în recursul declarat temeiul de drept prevăzut la pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Analizând actele cauzei, Colegiul penal constată, că instanța de apel judecând apelul procurorului în temeiul art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, a casat sentința, inclusiv din oficiu și a recunoscut-o vinovată pe N. Kolokolenco de săvârșirea infracțiunii incriminate prin rechizitoriu, și luând în considerare circumstanțele cauzei a aplicat prevederile art.55 Cod penal, liberând-o de răspunderea penală cu atragerea la răspunderea contravențională.

Instanța ierarhic inferioară a motivat soluția adoptată cu trimitere la art.55 Cod penal, normă care stipulează că, persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Conform alin.(2) al aceluiași articol, persoanelor liberate de răspundere penală în conformitate cu alin.(1) li se pot aplica următoarele sancțiuni contravenționale: a) amendă în mărime de până la 150 de unități convenționale; b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an; c) privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an; d) privarea de dreptul special de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 3 ani; e) privarea de dreptul special de a deține armă și de portarmă pe un termen de la 3 luni la un an; f) muncă neremunerată în

folosul comunității pe o durată de la 10 la 60 de ore; g) arest contravențional de până la 30 de zile.

Potrivit prevederilor art.75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite precum de Partea generală așa și de Partea specială a Codului penal, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană individual. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal conchide că pedeapsa aplicată inculpatei sub formă de amendă contravențională, este echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În speță, la stabilirea pedepsei lui N. Kolokolenco, s-a ținut cont de faptul că, inculpata pentru prima dată a săvârșit o infracțiune ușoară, și-a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, fiind corect aplicate prevederile art.55 Cod penal.

Alegațiile recurentului precum că instanța neîntemeiat a conchis că inculpata a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, deoarece cauza a fost examinată în lipsa lui N. Kolokolenco și fără audierea acesteia, Colegiul penal le va respinge ca neîntemeiate și va menționa în acest context, că din actele cauzei rezultă că N. Kolokolenco fiind audiată în cadrul urmăririi penale în calitate de bănuită și ulterior în calitate de învinuită vina a recunoscut-o pe deplin, menționând că se căiește sincer de cele comise (f.d.32, 36). Ulterior aceasta prin cerere a solicitat instanței examinarea cauzei în lipsa sa menționând concomitent că recunoaște integral vina în săvârșirea infracțiunii incriminate (f.d.37).

Astfel, temei de a conchide că inculpata nu a recunoscut vina în săvârșirea faptei incriminate în speță nu s-a stabilit.

Referitor la argumentele acuzatorului de stat prin care se indică că lipsa inculpatei de la examinarea cauzei poate fi apreciată ca o lipsă de respect față de instanță, Colegiul penal relevă că potrivit prevederilor art.66 alin.(2) pct.23) Cod de procedură penală, ***inculpatul are dreptul să participe la judecarea cauzei în prima instanță și în ordine de apel***. Prin urmare instanța de recurs conchide că participarea la ședința de judecată este un drept al persoanei inculpate.

Mai mult, din prevederile alin.(4) al aceluiași articol rezultă că exercitarea de către învinuit, inculpat a drepturilor de care dispune sau renunțarea lui la aceste drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul lui și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru el.

Prin urmare faptul că inculpata și-a exercitat un drept acordat prin lege nu poate fi apreciat ca lipsă de respect față de instanță.

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul reține că, temeiul invocat de recurent prevăzut la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Astfel de eroare de drept în speța examinată nu s-a comis și prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul ordinar urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui *Kolokolenco Natalia*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 iulie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac